LIIVAK, Viktor, kolonel, Vabadussõja tegelane, sünd. 17. II 1890 Tallinnas, lõpetas Peterburi 8. gümnaasiumi ja Kaasani sõjakooli (1912), võttis ilmasõjast osa Vene sõjaväes, tuli dets. 1917 4. Eesti jalav. rügemendi pataljoni ülemaks, lahkus apr. 1918 Eesti väeosade likvideerimisel teenistusest, määrati nov. 1918 uuesti 4. Eesti jalav. rügemendi I pataljoni ülemaks ja hiljemini sama rügemendi ülema abiks ning ülendati kolonelleitnandiks, oli maist 1919 kuni juunini 1921 I diviisi staabi ülemaks, ülendati jaan. 1920 koloneliks ja asub praegu (1927) rügemendi ülema kohal. — Vabadussõja alul näitas L. suurt energiat üles väeosade loomisel ja juhtis siis I div. staabi ülemana Narva ja osalt Viru väerinna kaitsmist kuni rahutegemiseni

Sõjaministeeriumist saadud andmed. *T.*

LILL (Jürgenstein), Johann, kirjanik, sünd. 6. XI 1854 Vändras taluomaniku pojana, sai alghariduse Vändra vabriku saksakeelses koolis, jätkas õppimist kirikuõpet. Sokolovski (vt.) ja *cand.* Sielmanni juures ja pääsis lõpuks Valga seminari. Selle lõpetanud, oli L. alul oma isakodus, pärastpoole Kodaveres õpetajaks. Siin juhatas ta koolitöö kõrval vanemate õpilaste eneseharimist; nende hulgast on mõnedki F. Hollmanni (vt.) seminaris ja mujal õpetaja kutseeksami õiendanud ja mitmest, nagu vennad Jakob ja Juhan Liiv, K Krimm (vt. neid), kirjanikud saanud. Peale C. R. Jakobsoni surma teotses L. umbes 1 a. »Sakala« tegeva toimetajana. Selle järel oli ta lühikest aega vallakirjutaja ja hakkas hiljemini põllumeheks. L. suri 24. II 1914 oma päristalus Pärnu lähedal Saugas ja maeti Eliisabeti kog. surnuaiale Pärnus. — L.-e sulest on ilmunud rida töid, millede enamus käsitleb eesti aineid. Nimetada oleks esijoones »Rohtaedas lahke vanakeste seas« (Tartus, 1875), — L.-e parem teos, kus kirjeldatakse mõningaid vändrapoolseid ebausu, m. s. »Tõnni vaka« kombeid, selgitatakse mõnede kõnekäänude tekkimist jne., kõike seda sõnarikkas ja väga rahvapärases keeles. L.-e muudest töödest mainitagu: »Bulgaria neiu ja Vene pealik« (Tartus, 1880), »Jutt ilma päälkirjata« (Tartus, 1877), »Kalda küla ja tema peremehed« (»Linda« 1898), »Peet Pisara advokadi valimine« (»Linda« 1899). Peale eelmainitud jutustuste on L. rohkesti tõlkinud saksa keelest. Ka kannavad ta algupärased tööd mõneski suhtes jäljenduste ilmet. — L. on rahvalik jutustaja. Ta teosed on ladusad, kuigi suuremate kirjanduslikkude nõueteta, rohkem hariliku ajaviite-kirjanduse laadi.

Post. album, 169; Hermann, E. kirj. ajal., 517; A. Jürgensteinilt (Johann L.-e vennalt) saadud andmed. *E. V-s.*

LILL, Paul, kindralmajor, riigikaitse tegelane, sünd. 8. I 1882 Viljandimaal Jõgeveste v., lõpetas Valga linnakooli ja a. 1904 Vilno sõjakooli noorema leitnandina, õppis 1908—11 Nikolai sõjaakadeemias Peterburis ja ülendati selle lõpetamise järel a. 1911 staabikapteniks. L. võttis ilmasõja algusest osa kompanii ülemana, ülendati augustis 1914 vahvuse eest kapteniks, langes okt. 1914 sakslaste kätte vangi, jõudis dets. 1918 tagasi kodumaale ja määrati operatiiv-staabi operatiiv-osakonna ülemaks, nimetati veebr. 1919 korraldusvalitsuse ülemaks, omandas 1919 kolonel-leitnandi ja koloneli auastmed, määrati märtsis 1920 Kindralstaabi Valitsuse ülemaks, augustis 1920 Sõjav. Staabi ülemaks ja 1924. a. sõjaministri abiks; dets. 1921 ülendati kindral-majoriks. — L. omab teeneid niihästi Vabadussõja- kui ka rahuaegse sõjaväe organisatsiooni loomise alal.

Sõjaministeeriumist saadud andmed. *T.*

LINDE, Bernhard, kirjanik, sünd. 23. III 1886 Harjumaal Järvakandi v. taluomaniku pojana, astus a. 1902 Pärnu gümnaasiumi, kuid oli sunnitud lahkuma sealt ½ a. hiljemini õpilasorganisatsioonist osavõtmise pärast. 1903. a. sügisel siirdus L. Tartu H. Treffneri gümnaasiumi, mille lõpetas a. 1908; õppis siis Tartu ülikoolis esiti õigusteadust, siis keeleteadust. Noor-Eesti liikumise tekkimisel võttis sellest elavalt osa, juhatas hiljemini N.-E. kirjastust ja oli ajakirja »Noor-Eesti« toimetuse sekretäriks. A. 1911 käis L. õppereisil Rootsis ja Norras ning sõitis 1914. a. kevadel Saksamaale, kust ilmasõja süttimisel tuli kodumaale. Mobiliseeriti järgmisel sõjaaastal ja teenis Minski ning Vilno kubermangus kuni revolutsioonini, mille järel peatus sõjaväe ametnikuna mitmelpool Euroopa-Venemaal, kuni läks 1918. a. Siberi, kus juhatas Tomskis ülesiberilist eesti asunduste kongressi. 1919. a. sügisel Kauge-Ida kaudu kodumaale jõudnud, juhatas ta mõned aa. kirjastusühingut »Varrak«. 1927. a. alul lõpetas L. Tartu ülikooli filosoofia-teaduskonna ja elab praegu (1927) kirjanikuna Tallinnas. — L. on avaldanud politilise brošüüri »Missugust valimiseõigust peame meie nõudma?« (1907), novelli »Heitlikud ilmad« (Tartus, 1913), ajaloolise ülevaate »Noor-Eesti« kümme aastat« (Tallinnas, 1919), reisivested Kaugest-Idast »Tõusva päikese mailt« (Tallinnas, 1925) ja arvustuslik-eluloolise essee »August Kitzberg« (Tallinnas, 1926). Ta on tõlkinud eesti keelde E. Leino, H. Sudermanni ja A. Schnitzleri töid, toimetanud rea tõlkeid ja koguteoseid ning avaldanud ajakirjanduses rohkesti kirjanduse ja teatri arvustusi. *F. T.*

LINDE, J., vt. **JASPER LINDE.**